
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2018:2

Pastoralteologisk utbildning vid Johannelunds teologiska högskola

---

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2018:24. Motionären vill att Johannelunds teologiska högskola åter ska bli en godkänd pastoralteologisk prästutbildning för tjänst som präst i Svenska kyrkan. I och med utbildningsreformen 2013 blev den pastoralteologiska utbildningen vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut den enda pastoralteologiska utbildningen för de fyra kyrkliga utbildningarna till diakon, församlingspedagog, kyrkomusiker och präst.

Utskottet ser värdet i att varva utbildning och praktik som man gör på Johannelunds teologiska högskola men vill inte att man förekommer den utvärdering av utbildningsreformen som beräknas pågå fram till maj 2019. Utskottet föreslår därför kyrkomötet att avslå motionen.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:24.

Motionens förslag

Motion 2018:24 av Kjell O Lejon m.fl., Pastoralteologisk utbildning vid Johannelunds teologiska högskola

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillse att den pastoralteologiska prästutbildningen vid Johannelunds teologiska högskola återigen till fullo godkänns som komplett pastoralteologisk prästutbildning för tjänst som präst i Svenska kyrkan.

Bakgrund

Utbildningsinstitutets huvuduppdrag är att ge pastoralteologisk utbildning till blivande diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster. För att bättre kunna integrera framtida medarbetare inom de olika yrkesgrupperna och för att underlätta för studenterna studiegång har den pastoralteologiska utbildningen samlats till ett slutår eller en sluttermin. Präster, diakoner och församlingspedagoger läser ett avslutande pastoralteologiskt år medan organister och kantorer går en pastoralteologisk termin vid ett tillfälle under sin utbildningstid. De pastoralteologiska kurserna skräddarsys för respektive yrkeskategori.

Förutom det pastoralteologiska året läser prästkandidaterna Pastoralteologisk grundkurs (PG, tidigare PA) som är en introducerande pastoralteologisk kurs och

motsvarar tio veckors heltidsstudier. Studenterna läser kursen under sina akademiska studier men det är Svenska kyrkans utbildningsinstitut som ger kursen.

Innan utbildningsreformen trädde i kraft den 1 augusti 2013, fanns totalt 18 olika utbildningsplatser för de fyra yrkesutbildningarna, varav Johannelunds teologiska högskola var en. Vid Johannelunds teologiska högskola erbjöds teologisk grundutbildning och pastoralteologisk utbildning integrerat. Från den nationella nivån lämnades ett ekonomiskt anslag till den pastoralteologiska utbildningen.

När den nationella nivån beslutade om en utbildningsreform och utbildningsinstitutets tillkomst innebar detta att den pastoral utbildningen för de fyra yrkesgrupperna samlades till utbildningsinstitutet. Enligt dåvarande Nämnden för utbildning, forskning och kultur var en av anledningarna till utbildningsreformen högskolereformen, den så kallade Bologna processen, som innebar att Sverige införde en ny utbildnings- och examensstruktur 2007 och anpassade den högre utbildningen till resten av Europa (KsSkr 2012:2, bilaga 3: *Svenska kyrkans utbildningar i framtiden*). För studenter i Sverige har den gett möjlighet att läsa delar av eller hela sin examen vid olika universitet och högskolor även utanför Sverige. Det innebar också att akademisk utbildning och pastoralteologisk utbildning inte kunde blandas på det sätt som tidigare gjordes.

I det beslut som dåvarande Nämnden för utbildning, forskning och kultur fattade om utbildningsinnehåll följer de angivna studierna till diakon, församlingspedagog, kyrkomusiker och präst de regler och examina som gäller inom högskola och universitet. Den grundläggande utbildningen ges inom det offentliga utbildningssystemet. Svenska kyrkan tillhandahåller pastoralteologiska utbildningar som är specifika för tjänst inom Svenska kyrkan.

En annan motivering till utbildningsreformen var att samverkan mellan de olika yrkesgrupperna skulle vara en naturlig del i studierna och skapa förutsättningar för lärande och samarbete. En utbildningsorganisation i egen regi skulle också ge möjlighet att utveckla kunskap och undervisning om vad pastoralteologisk kompetens är och hur lärande ska ske. Sammantaget innebar detta att Svenska kyrkan samlade den pastoralteologiska utbildningen i egen regi vilket hade som följd att denna inte kan ges vid andra utbildningsinstitutioner.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:24.

Utskottet ser värdet i att varva utbildning och praktik såsom Johannelunds teologiska högskola gör. Både söktrycket och utexaminerade prästers omdömen om högskolan vittnar om en utbildning som uppskattas av många präster som har studerat där.

I och med utbildningsreformen 2013 blev den pastoralteologiska utbildningen vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut den enda pastoralteologiska utbildningen för de fyra kyrkliga utbildningarna till diakon, församlingspedagog, kyrkomusiker och präst. Utskottet anser inte att man ska förekomma den pågående utvärderingen av utbildningsreformen som väntas vara färdig i maj 2019. Vidare menar utskottet att det är en risk att göra ändringar i en enskild del av utbildningsreformen genom att besluta om ett undantag för Johannelunds teologiska högskola. Vid eventuella åtgärder med anledning av utvärderingen av utbildningsreformen förutsätter utskottet att kyrkostyrelsen tar ett helhetsperspektiv på utbildningarna.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår utskottet kyrkomötet att avslå motion 2018:24.

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Niklas Grahn, ordförande

Sigurdur Hafthorsson, sekreterare

Beslutande: Niklas Grahn, ordförande, Marie Nielsén, Ronny Hansson, Ann-Sofie Karlsson Ågren, Peter Egardt, Kent Karlsson, Elisabet Berggård, Agne Arnesson, Inga Alm, Ann-Christine From Utterstedt, Mats Ershammar, Karin Janfalk, Vicktoria Bagi, Torbjörn Aronson och Margaretha Herthelius.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Lina Dahm, Kurt Lampinen, Anna Rapakko, Johannes Fransson, Sara Waldenfors, Amanda Carlshamre, Erik Olebark Ringheim, Nina Wahlin, Ellionor Moberg, Anders Ahl, Christoffer Wallin, Cecilia Brinck, Lisa Gerenmark, David Castor och Magnus Jarnling.

Biskoparna Eva Brunne och Thomas Petersson har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Vi reserverar oss mot Kyrkolivsutskottets beslut till förmån för bifall till motionen.

Det är oerhört angeläget att snarast bredda möjligheterna till prästutbildning ur rekryteringssynpunkt. Johannelunds teologiska högskola erbjuder varvad teori och praktik i sin utbildning. Ett starkt söktryck visar det stora intresset för denna utbildningsform.

Agne Arnesson, Torbjörn Aronson och Margaretha Herthelius